

ΘΕΜΑ: «Επιπτώσεις στη δημόσια υγεία από χρήση δακρυγόνων»

Ο Συνήγορος του Πολίτη εξέτασε αναφορά (αρ. πρωτ. ****/03) σχετικά με την δράση της Αστυνομίας κατά τη διάρκεια επεισοδίων που έλαβαν χώρα στην Κεντρική Πλατεία της Ν. Σμύρνης μετά από ποδοσφαιρικό αγώνα. Σύμφωνα με όσα υποστηρίζει ο πολίτης, στις 19 Οκτωβρίου 2003 και ώρα 21.30, βρισκόταν μαζί με φίλους του σε καφετέρια της κεντρικής πλατείας της Ν. Σμύρνης όταν αντιλήφθηκε ομάδα νεαρών να τρέχει κατά μήκος του δρόμου ακολουθούμενη από Μονάδα Αποκατάστασης Τάξης (MAT). Στη συνέχεια, αναφέρει ότι χωρίς προειδοποίηση και μέσα σε ελάχιστο χρόνο από τη στιγμή που αντιλήφθηκε τα επεισόδια, τα όργανα της τάξης έκαναν χρήση δακρυγόνου που έπεσε δίπλα στον ίδιο και τους φίλους του. Τέλος, ο πολίτης αναφέρει ότι υπέφερε πολύ και για αρκετές ώρες από τη δράση του δακρυγόνου (ερεθισμός στους πνεύμονες).

Ο Συνήγορος του Πολίτη στα πλαίσια της έρευνας της ανωτέρω αναφοράς απευθύνθηκε εγγράφως στη Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Αττικής και στη Διεύθυνση Τεχνικών, Τμήμα 3^ο Οπλισμού και Ατομικών Εφοδίων, ζητώντας τεκμηριωμένη απάντηση σχετικά με τον τύπο και την ποσότητα των δακρυγόνων που χρησιμοποιήθηκαν στα εν λόγω επεισόδια. Επίσης, έθεσε ερώτημα σχετικά με την τοξικότητα των δακρυγόνων και κατά πόσο θεωρούνται επιβλαβή για τη δημόσια υγεία. Σε συνέχεια της έρευνας της υπόθεσης, ο Συνήγορος του Πολίτη απέστειλε έγγραφο στο Γενικό Χημείο του Κράτους, Δ/νση Περιβάλλοντος – Τμήμα Β' Επικίνδυνων Ουσιών, ζητώντας πληροφορίες για την τοξικότητα της δραστικής ουσίας CS που περιέχεται στα δακρυγόνα Νο 514 τα οποία χρησιμοποιήθηκαν στα επεισόδια, καθώς και για τις συνθήκες κάτω από τις οποίες η εν λόγω δραστική μπορεί να αποβεί επιβλαβής για τη δημόσια υγεία. Τέλος, ζητήθηκαν στοιχεία από το δελτίο δεδομένων ασφαλείας (ΔΔΑ) που πιθανόν τηρείται στα αρχεία της υπηρεσίας για την ουσία CS.

Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, οι προμηθευτές των δακρυγόνων χειροβομβίδων Νο 514 δεν οφείλουν να παρέχουν στον επαγγελματία χρήστη του σκευάσματος, (δηλ. στην Ελληνική Αστυνομία) τα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας, δεδομένου ότι η ουσία CS που περιέχεται δεν έχει ταξινομηθεί ως επικίνδυνη σύμφωνα με την ΑΧΣ 738/94 (ΦΕΚ 705 Β/94) ή με την οδηγία 1999/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕΛ 200/30/7/1999).

Παρά ταύτα, ο Συνήγορος του Πολίτη λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις της ΓΑΔΑ και τα επιστημονικά δεδομένα που του χορηγήθηκαν από το Γενικό Χημείο του Κράτους προτείνει, ελλείψει επιδημιολογικής έρευνας για τη χρήση της ουσίας CS που περιέχεται στα δακρυγόνα σε πραγματικές συνθήκες, την ειδική και αναλυτική ενημέρωση των επαγγελματιών χρηστών των δακρυγόνων, ώστε να αξιολογηθεί αυτή η τεχνική επιλογή για τον έλεγχο του πλήθους. Η γνώση για τις επιπτώσεις στην υγεία από τις ουσίες που χρησιμοποιούνται ως μέσα καταστολής στάσης, καθορίζει εν μέρει την εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας που θεσπίζεται στο άρθρο 25 του Συντάγματος. Η εμπεριστατωμένη και αναλυτική πληροφόρηση που παρέχουν τα ΔΔΑ σχετικά με την τοξικότητα των ουσιών αυτών, εξασφαλίζει σε μεγάλο βαθμό τη στάθμιση των εκατέρωθεν αγαθών που διακυβεύονται, δηλαδή στην περίπτωση μας, αφενός της δημόσιας τάξης και ασφάλειας και αφετέρου της δημόσιας υγείας.

Κατόπιν των ανωτέρω παρατηρήσεων που κινούνται βάσει των αρχών της προφύλαξης της δημόσιας υγείας, η Αρχή αναμένει εγγράφως τις απόψεις και ενέργειες της ΓΑΔΑ ως προς την συνεργασία της με το Γενικό Χημείο του Κράτους ή άλλον αρμόδιο για την αναζήτηση των ΔΔΑ.